

NÉPNEVELŐ

A MAGYARORSZÁGI KATH. TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

<p>Megjelenik minden héten egyszer, vasárnap. Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre 6 K Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 28. (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér fizetendő. Állandó hirdetéseknel nagyobb kedvezmény. Kisebb hirdetésekre külön árszabás. Egész oldal...kor. 50.— Negyed oldal...kor. 15.— Fél oldal... » 28.— Nyolcad oldal » 10.— A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
---	--	--

Szózat tanítotestvéreinkhez!

A magyarországi katolikus tanítóság hivatalos lapja: a «Népevelő» a jövő számtól kezdve meggyarapodott terjedelemben jelenik meg. A hazai tanítóság számban és értékben legtekintélyesebb részének régi vágya ment ezzel teljesedésbe. Hála és köszönet ezért a népoktatásügyünket támogató legérdemesebb intézménynek, a magyar katolikus közművelődés immár hosszú időn át legmunkásabb tényezőjének, a népevelést nem kenetteljes szólalomokkal, hanem a szükséges és jelentékeny anyagi eszközök áldozatkész adományozásával is előbbre vivő Szent-István-Társulatnak.

A most megvalósított országos óhajítás tényéből értékes megállapításokat lehet leszűrni: fölemelőket a jelenre nézve, megnyugtatókat a jövő szempontjából. A katolikus tanítóság öntudatos tanítói életet él; az ifjú élet mohóságával és energiájával fordul a tanítóság és a tanítás-tudomány nagy dolgai felé; élénken érzi a szükségét egy központi irodalmi szervnek, mely által szívének minden dobbanása, lelkének minden vágya, szellemének minden törekvése őszintén megnyilatkozhatik.

A «Népevelő» törekedni fog, hogy minden irányban megtegye kötelességét: kovásza lesz az öntudatos tanítói közéletnek; a hazai kultúra szerteálló katonáit egységes hadseregbe igyekszik tömöríteni, tanítói közvéleményt hoz létre s erősíti a kath. tanítóság tekintélyes társadalmát, mely a benső érték hatalmas és tiszteletreméltó erejével és igazságával fog a jövőben kifelé is érvényesülni; lelkiismeretes, mintaszerű tanítója a tanítóknak s ez elsősorú feladata, mert a tanítónak mindig, szünetelés nélkül, megállapodás nélkül, szakadatlanul tanulnia kell, minthogy a kultúra biztosítékai nemesak a külsőségekben: a különféle intézményekben, a törvényekben, a tökéletesen felszerelt iskolákban, a tankönyvekben vannak, hanem első sorban a tanító személyiségében. A tanító a népkultúra lelke. A kor magaslatán álló tanítóság művelt népre enged biztos következtetést.

A kor színvonalán álló tanító: ez a «Népevelő» eszményi mintája, amely felé szilárd és biztos ösvényeken, lankadatlan buzgalommal és energiával vezérli magasba törő taborát. Mi ezt a szólamot nem a szokásos, közönséges értelmezése szerint használjuk; mi nem a divatos, nem a legújabb eszmeáramlatok felszínén való bukdácsolást ismerjük a kor színvonalára való emelkedésnek. Az egyéni ész csak úgy emelkedhet a magasba, ha az örök értelem szárnyain igyekszik oda: ép így az egy hivatás közösségében élők is csak a magasból jövő világosságban juthatnak föl céljaikhoz. A katolikus tanító útjainak besugárzója a mesterek Mestere, aki elmondhatta magáról: «Én vagyok a világ világossága»; a mi szintajunk a minden korszakok fölött diadalmasan kiemelkedő szikla: az egyház tanítása.

Ebben a világosságban, melyet Krisztus gyujtott s az emberiség legnagyobbjai terjesztettek, haladunk serényen előre és fölfelé!

Legfőbb törekvéseinknek egyike egy keresztény kulturprogram kialakítása és megvalósítása. Az oly számtalan modern pedagógiai irányzatok zürzavaros útvesztőjében kézbe adjuk a speciálisan keresztény, de a kor szükségleteihez alkalmazott neveléstudomány Ariadnefonálát. Elé tárjuk az új idők kultureletének rohamosan szülemelő jelenségeit, de határozottan ki is jelöljük a megítélésre alkalmas egyetlen nézőpontot. Mindenütt és mindenha tisztán az igazságot tekintjük és azt elismerjük és elfogadjuk akkor is, ha nem a mi részünkről, ha a velünk ellentétes részről jutunk is hozzá, sőt kétszeres örömmel fogadjuk, mint a katolikus elveknek ellenfeleink részéről való igazolását.

Hasábjainkon a pedagógiának minden ágát felkaroljuk, megismertetjük a napjainkig elért legujabb eredményeket, különösen nagy súlyt helyezve azok gyakorlati alkalmazásmódjainak közlésére. Az elmélet megállapításait a gyakorlat műhelyében, viszont a gyakorlat tapasztalatait az elmélet ítélszéke előtt vesszük vizsgálat alá s csakis a szigorú és alapos értékelés után kétségtelenül bevált eredményeket tesszük a magunkéivá.

Tanítótestvéreink, ehhez a dicsőséges közös munkához hívunk meg benneteket. A katolikus kultúra huszonötezer főből álló hadserege segítségével — mert hiszen az iskola jellege nem akadály az erős katolikus érzés és öntudat közössége előtt — hatalmas feladatainkat rendre megoldhatjuk. A «Népevelő» a tiétek, a ti vagyaitoknak, panaszaitoknak, törekvéseiteknek őszinte szószólója, a «Népevelő» a katolikus tanítólársadalom és neveléstudomány központi szerve és egyesítő kötefelke. A «Népevelő»-t szeretettel kell fölkarolnunk és fogadnunk mindannyiunknak, mert szeretettel fogad és karol föl mindannyiunkat.

A «Népevelő» a jövő számtól kezdve terjedelmesebb lesz s így fokozott erővel fogja a Krisztus szelleme szerint való magyar tanítóság és tanításügy érdekeit előbbrevinni. Támogassátok ezt a nagy művet szeretettel. Irántatok való nagy szeretet tette lehetővé régi óhajtaatok teljesítését: a Szent-István-Társulat áldozatkész szeretete és megbeesülése hazai kulturánk köteleseghű harcosai iránt.

Nemzetünk és egyházunk javára, Jézus nevében, előre!

A szerkesztőség.

Feltámadott! Alleluja!

Husvét van. Az Istenember bevége földi rendeltetését. Teljesítette azt a feladatot, hogy az Isten kegyelméből kiesett emberiséget visszavezérelje Urához, Istenéhez, aki újból szerető gyermekévé fogadja. Teljessé lön a megváltás munkája. Új hit, új remény, új szeretet szelleme áradoz szét a világ fölött, hogy boldogabbá, nemesebbé tegye a szerencsétlen emberi nemet. Hogy *Krisztus* hite szerint élve, a földi létben ne a végső célját, hanem csakis azt az utat lássa, amely egy szebb, nem mulandó, hanem örökéletű boldogabb hazába vezet, amelyben ki-ki érdeme szerint veszi el igaz jutalmát.

Megváltattunk! Előttünk a cél. Vége a kételkedésnek, mert az *Isten Fia* megmutatta nekünk, mit kell tennünk és mint kell élnünk, hogy úgy dicsőíttessünk meg, amint Ő megdicsőítettetett.

Husvét van. Előttünk isteni Megváltónk egész földi pályafutása. Szegényen, elhagyottan tér meg a kised *Jézus* a betlehemi barlangba. Élete első szaka máris szenvedés és üldöztetés. Csak menekülve védhetik meg ádáz ellenségei elől. Még mint gyermek betér *Jeruzsálem* templomába, hogy isteni küldetéséről máris számot

adjon. «Itt az én helyem *Atyám* házában». A magába mélyedés, az előkészület évei következnek erre. Végre a nyilvánosság elé lép, hogy hirdesse Isten szent akaratját a tévelygő emberiségnek. Hallgatják, csodálják, élvezik jóságát. Az élnyomott nép rajongással veszi körül, mert megérti és átérzi igazságait. Oly hittel telik meg lelke, amely új, eddig ismeretlen élet gyönyöreit nyitja meg előtte, amely az örök boldogság honába vezet. Hosanna filio David! dicsőíti Isten küldöttjét. És mi következik erre? Az emberi gyűlölet kítőrése az isteni akarattal szemben. Embertelen kínzás, soha nem látott megaláztatás és végre a legborzasztóbb kereszt-halál.

És mindez mégis hiába. Hiába a gyenge ember minden erőlködése az Isten akaratával szemben. Harmadnapra a sziklasír megnyílik és *Isten Fia* dicsőséggel teljesen feltámad. Igen, feltámadott, mert *Isten* volt. *Isten* volt, amiként azt a próféták évezredeken át megjövendölték és amint rajta minden az utolsó betűig beteljesedett. *Isten* volt mennyei *Atyjának* tanúsága szerint, mert: Ez az én kedves Fiam, őt kövessétek. *Isten* volt, mert isteni erőt mutatott csodáiban és tetteiben. *Isten* volt saját vallo-

masa szerint: Én és az Atya egyek vagyunk. Isten volt a természet megnyilatkozása szerint, amely megrendült halála pillanatában. Isten volt, mert beteljesedett ellenségei jóslata: Ha tanítása emberi mű, megszűnik magától; ha pedig hirdetései isteni eredésűek, akkor hiába cselekszünk ellene. És bizony majd 2000 éve hiába törnek *Krisztus* evangéliuma ellen. A *Megváltó* anyaszentegyháza áll a sziklán és hiába csapkodják a rombolás, hiú tudakosság és megtevelődések viharjai, hullámai, visszaveretnek azok az örök igazság megdönthetetlen szirtjéről.

Kedves Kartársaim! Jézus Krisztus *Isten* volt és azért tanítása *isteni*. Nincs tudós, nincs bösekedő, aki ezt be ne ismerné, ha nem is talán nyilvánosan, de lelke mélyén, szíve szorongatásaiban akkor, amikor megtisztulva minden földi salaktól, a tiszta, az erkölcsi eszmék körébe emelkedik. *Krisztus* tanításának isteni volta a mi erősségünk. Ez legyen lelkesedésünk forrása, hivatásunk teljesítésében ez legyen a mi bizodalomunk alapja, amikor ellenünk törnek. Ez legyen kötelességeink végzésében az a munkáló erő, amely arra késztesen, hogy hűen, odaadóan neveljük a reánk bízottakat szentegyházunk szellemében annak hűeivé, mert a mi hivatásunk is abból a küldetésből ered, akiknek *Jézus* e szavakkal adta a nevelői küldetést: «Miként engem küldött az Atya, épen úgy küldlek én titeket, hogy tanítsatok minden népeket».

Ez emeli a katolikus tanítót magasra, mert a tudás, az ismeretek tanítása mellett a legtisztább erkölcsre, a legnemesebb érzületre: az isteni hitben való megerősödésre, az eszerint való életre és cselekvésre, a kötelességeknek a haza és embertársak iránt való teljesítésére *Krisztus* egyháza szellemében nevel és munkálkodik úgy az iskolában, mint azon kívül.

Ne csüggedjünk tehát, velünk az isteni *Megváltó*, akinek munkásai vagyunk. Ha nehéz is a feladatunk, ha munkánk mellett még pozíciókat is védenünk kell, virradnak majd még reánk jobb idők is. Záloga ennek hivatásunk magasztos volta és lelkes tevékenységünk, amellyel szent ügyünket szolgáljuk.

Mindnyájunknak adj Uram boldog Alleluját!
M.

EGYESÜLETI ÉLET.

Tanítók szövetsége.

(EK) A Magyar Tanítók Országos Szövetsége f. hó 22-én megalakult volna. Megválasztotta három évre tisztviselőit; sőt mi több, már *megerősített* alapszabályokkal is rendelkezik. A lapokban még azt is olvassuk, hogy egyik kartárs a gyűlésen már azt is tudakolja, hogy a kath. tanítóegyesületeket erkölcsi kényszer nem tartja-e vissza a szövetségtől? Kétségbe vonjuk, hogy

a 22-iki gyűlés a magyar tanítóegyesületek szövetségét alkotta meg, mert egy szövetségi *alakuló gyűlés* csak a szövetségek akaratából és részvételével létesülhet. A cselekvés szabadságát a kényszer palástja borította ezen alakulási aktusnál, mivel azt még soha sem láttuk, hogy egy alakuló gyűlés ne maga határozzon alapszabályai felől, hanem egy lényegében és címében más egyesület készítsen és erősítsen meg korábban alapszabályokat a *teljesen új szövetkezés számára*.

A kath. tanítók is átérzik szükségét a magyar tanítók országos egyesülésének, de azt föltétlenül szabják, hogy ez a szövetség feleljen meg a szövetkezés minden kellékének. Ez pedig csak úgy érhető el, ha a szövetkező felek országos szervezetük szellemének érintése és veszélyeztetése nélkül léphessenek a szövetségbe.

Már pedig az alakult szövetség megerősített alapszabályai ezt kizárják. A szövetség *alárrendelt* tényezőkké teszi a hazai országos érvényű tanítóegyesületeket, holott azok tekintélyük érintése nélkül csak mellérendeltségi helyzetet ismerhetnek el a szövetséggel szemben. Továbbá a jelenlegi alapszabályban a szövetség céljai fejezete oly meghatározásokat tartalmaz a 7. §. azon szigorával szemben, hogy a belépett egyesület tíz évig tag, ki nem léphet, tagsága csak feloszlás folytán szűnhet meg, hogy semmi biztosíték a különböző jellegű egyesületek számára nincs azon esetre, ha a szövetség nagyon is tágkörű céljainak munkálása közben elfogadhatlan döntések és határozatok által szellemével össze nem egyeztethető elveknek hódolna. Ez minden esetre oly korlátozása a szövetkező egyesületek szabad cselekvésének, oly törvetésnek tűnik föl a logikusan ítélő előtt, hogy megfontolni való minden hazai magyar egyesület részéről, vajjon beléphet-e nyugodtan a szövetségbe. Ne értesünk félre: az országos szövetség eszméjét helyeseljük, megvalósítását óhajtjuk, de oly alapszabály alapján, amelyet a szövetségesek közmegegyezéssel alkotnak meg s amely szabályzat a szövetség tekintélyes, békés, hasznos és magyar nemzeti és állami szempontból minden időben megbízható működést ígér.

Csak mint tény említjük meg, hogy egyik hazai kath. tanítói kör belépett a szövetségbe és így képviselőket küldött a szövetségi első alakuló gyűlésre. De mi történt? Az alapszabály 6. §-a ezeket mondja: «Az egyesületek a Szövetségtanácsba képviselőket csak a *saját tagjaiknak* sorából küldhetnek és csak *gyakorlatilag* foglalkozó, illetőleg *ilyen minőségéből* nyugdíjazottak sorából». Az egyik szövetségi tag fölállott és óvást emelt ezen §. értelmében az ellen, hogy egyik kath. tanítóegyesület esperes-tanfelügyelőt is küldött képviselőül és kívánta, hogy érvénytelenítsék küldetését. Igaz, hogy az értekezlet kegyelmet gyakorolt, de hol van a biztosíték aziránt, hogy a kath. tanítóegyesület szervezetének szellemét sértő ezen inzultus megismétlődni nem fog. Ime, csak egy kis töredék

a Szövetség megerősített szabályzatából élénk választ adhat, hogy a kath. tanítóegyesületek teljesen a maguk akaratából miért tartózkodnak a hevenyészett módon és nem a törvényes formák szerint megalkotott szövetségbe való belépéstől. Hangsúlyozzuk: a szövetség eszméjét helyeseljük, megvalósítását óhajtjuk, de a törvényes formák szerint alkotott és a szövetkező országos egyesületek szellemét megóvó alapszabályok alapján. Mig ez meg nem történik: a kath. egyesületek nem léphetnek be a szövetségbe.

IRODALOM.

A Szent-István-Társulat kath. polgári leányiskolai tankönyvei.

A nagymélt. püspöki kar magas megbízásából a Szent-István-Társulat hivatott arra, hogy a hazai kath. tanintézeteket s így a kath. polgári leányiskolákat is a szükséges tankönyvekkel ellássa. Most, hogy alig két hónapja a nagymélt. püspöki kar legfelsőbb jóváhagyásával a kath. polgári leányiskolai új tanterv megjelent s az 1910–11. iskolai évtől az I. osztállyal kezdőleg életbe lép, elérkezett az ideje annak, hogy a Szent-István-Társulat az új tantervben lefektetett didaktikai és metodikai elveknek teljesen megfelelő, a pedagógia legújabb vívmányait értékesítő polgári leányiskolai tankönyvekkel gazdagítsa jeles tankönyveinek sorozatát. Így fogja lehetővé tenni azt, hogy az 1910–11. tanévtől az I. ső polgári leányosztállyal kezdődőleg a magas színvonalon álló kath. polgári leányiskolai tanterv céljait és előírásait, a tanterv színvonalának mindenben megfelelő kézikönyvek segítsék megvalósítani. Ugy értesültünk, hogy a Társulat, a magas püspöki kartól nyert megbízatásának tudatában, már jó előre gondoskodott arról, hogy kath. polgári leányiskoláink I. ső osztályai az 1910–11. tanévben hozzájussanak a kath. polgári leányiskolai új tantervben nyugvó és a kath. Tanügyi Tanács tankönyvvizsgáló bizottsága által engedélyezett tankönyvekhez. Az a körülmény, hogy a tanterv csak alig pár hónapja jelent meg, megmagyarázza azt a látszólagos késedelmet, hogy az új tankönyvek még nincsenek az érdekelt intézetek mélyen tisztelt előjáróinak kezében. De épen ez igazolja azt, hogy a Szent-István-Társulat mily szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy mindenben a kath. tanterv előírásai szerint szerkesztett és megírt tankönyveket nyújtson a kath. tanintézeteknek; tehát várt a tantervre, hogy tankönyvei annak megfelelhessenek, mert ez a kath. polgári leányiskolák érdeke is. Kérjük, várják türelemmel és bizalommal kath. polgári leányiskoláink főtiszt. hatóságai a Szent-István-Társulatnak átdolgozás alatt lévő és újonnan megjelenő polgári leányiskolai tankönyveit és addig ne döntsenek a bevezetendő tankönyveket illetőleg, míg a Társulat könyveit bevezetés céljából a kiadóhivatal meg nem küldi. Értesüléseink szerint legközelebb megjelennek:

- Egészségtan. Dr. Párdányitól.
- Magyar nyelv és fogalmazás. I–II. oszt. Átdolgozott kiadás Ember Károlytól.
- Német nyelvkönyv II. oszt. Danielné Lamács Lujzától. (Az I. oszt. már használatban van.)
- Földrajz. I. oszt. Ember Károlytól.
- Történelem. III–IV. Dr. Paeseritől.
- Térmészetrájt. I–II. oszt. Dekány Mihálytól.
- Számтан. I–II. oszt. (Átdolgozott kiadás.) Kovács P. és Ember K. től.
- Mértan. I–IV. oszt. Lendvay Hugótól.
- Háztartás és neveléstan. Danielné Lamács Lujzától.

E tankönyveket érdemük szerint egyenkint részletesen ismertetni fogjuk.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállít s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapesten.

A Népnevelő kibővítése. A magyar kath. tanító-ság régi vágya és óhajta teljesül: a Népnevelő, a magyar kath. tanítók hivatalos lapja, a kiadó Szent-István-Társulat ismert áldozatkészségéből a jövő számtól új alakban s bővült terjedelemmel jelenik meg olvasói előtt. A szerkesztőség nagy és felelőséggel terhes és most már bővült gondjait *Ember Károly* felhős szerkesztő és *Wohlmuth Ernő* segédszerkesztő látják el. Hiszünk és reméljük, hogy a magyar kath. tantervű férfiak örömmel fogadják ezt a régen várt hírt a Népnevelőről, de viszont úgy ók, mint az iskolai hatóságok elkövetnek mindent a lap anyagi és erkölcsi helyzetének emelésére. Az írók munkával, a hatóságok a nagymélt. püspöki kar által elrendelt pályázati és egyéb hirdetések közzétételével és előfizetéseikkel járulhatnak a lap anyagi érdekeinek istápolásához. Szóval tegye meg mindenki a lapért azt, ami módjában áll és akkor a Szent-István-Társulat újabb áldozata a keresztény magyar közművelődés javára gyümölcsöző leendő.

Tanítói és tanári gyűlések. Az állami tanítók országos egyesülete f. hónap 22-én Budapesten közgyűlést tartott. A gyűlés az állami tanítók anyagi helyzetével foglalkozott. Azt hangsúlyozták, hogy az 1907. évi XXVI. t.-c. 1. §-sa értelmében őket az állam a tisztviselői fizetési sorba helyezze és ennek megfelelően rendezze lakbérjárándóságukat is. Másnap délután testületileg tisztelegtek *Zichy János* gróf kultuszminiszter előtt. A miniszter a tisztelgők szónokának üdvözlő szavaira hosszabb választ adott, melyben méltatta a tanítói hivatás magasabb feladatait, eredményes munkálkodását és fontos misszióját. Igéri helyzetüknek rendezését. Igéri, hogy mihelyt a nyugalom és a törvényes állapot helyreáll, teljes jóakarattal és *haladéktalanul előveszi a tanító-ság legegésőbb sérelmeinek orvoslását* és ezek között elsősorban az állami tanítók lakásberének méltányos rendezését. Végül biztosította az állami tanítókat állandó és őszinte jóakarattól és huzdította őket, hogy a magyar nemzeti népoktatás fejlesztésén továbbra is nemes buzgalommal munkálkodjanak. A küldöttség megnyugvással fogadta a miniszter válaszát.

A képzőintézeti tanárok országos egyesülete a napokban Temesváron tartotta közgyűlését. Az ország minden részéből összegyűltek a képzőintézeti tanárok, hogy a magyar tanítóképzés időszerű kérdéseit megvitassák. Targyalták a tanítók gyakorlati kiképzésének módszerét. *Nagy László* szakszerű előadást tartott a gyermeklélek tanulmányozásáról. A közgyűlésen a kultuszminisztert Temesvár polgármestere képviselte. Megjelent a tanárok között dr. *Csernoch János* csanádi püspök is, ami látható örömet keltett a jelenvoltakban. A kath. képzőket *Guzsvenitz Vilmos* igazgató, esztergom-főgyűházmegyei segédfőtanfelügyelő és több tanár képviselték.

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesülethez (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.) legutóbbi kimutatásunk óta a következő adományok érkeztek: dr. Gonda Győző egy. tanár (Budapest) 25 kor., Wallner József esperes (Nagypöte) 2 kor., Novotny J. (Budapest) 5 kor., Jeszt István plébános (Kisléd) 1 kor., Scherer Ferenc plébános (Vaskúti) 3 kor., Hegedűs Lénárd esperes, Schúr Ádám és Kanyó Lajos káplánok (Bajmok) 1–1 kor., Irgalmas nővérek (Stomfa) 25 kor., Oberbauer A. u. (Budapest) 3 kor., Plebánia-hivatal (Nógrádverőce) 3 kor., Vetési Imre plébános, Ágoston Béla tanító (Jegenye)

1-1 kor., Schiefer István (Alsóbeled) 2 kor., dr. Andor György prelátnak-kanonok (Esztergom) 200 kor., Bilek Bezsó lelkész (Úrmény) 3 kor., Singer Péter lelkész (Kunbaja) 2 kor., Pohl János (Eger) 3 kor., Wagner Stefánia (Ujbánya) 1 kor., Maison Mihály (Regőce) 1 kor., Szentkereszthi György (Budapest) 1 kor., dr. Csánaky István (Esztergom) 25 kor., dr. Zudov Sándor (Erk) 3 kor., dr. Pompéry Aurél (Ipolyzakás) 1 kor., dr. Szentiványi Róbert (Gyulafehérvár) 2 kor., Paika József (Budapest) 1 kor., Kúhar Alajos plébános (Péterhegy) 2 kor., Fritzenschaft János plébános (Vértes-

boglár) 3 kor., Milla Imre lelkész (Tiszakálmánfalva) 3 kor., Görög Zoltán (Cegléd) 25 kor., Kompis Lajos bíró (Táp) 1 kor., Korompay László (Serajevó) 1 kor., Bauer Antal plébános, Terstyánszky Ede tanító (Kereskény) 3 kor., Majzon Imre plébános (Detrekő) 3 kor., Felek Gyéza (Budapest) 50 kor. Alapszabályokkal, taggyűjtőívvel, vagy más felvilágosítással szívesen szolgál a központi iroda, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

A nagyméltóságú Püspöki-Kar határozata kötelezővé tette a pályázati hirdetéseknek a „Népnevelő“-ben való közzétételét.

Április hó elsejétől csakis azon pályázatok közöltnének, melyekért a díj előre beküldetett.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A vásártúti róm. kath. anyaegyházhoz tartozó Vámosfalva községben lévő fiók-kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetés: a községtől 600 kor., faválság 32 kor., 2 h 573 ööl szántó. 665 ööl kert. Lakás: két szoba, egy konyha (csukott) egy kamara. Istálló és két sertésóli. Államsegélyből 148 kor. és esetleges korpótlék. Kötelessége: I-VI. vegyes osztályt tanítani, vasárnap, szombat délután és októberben naponként litániát végezni, évenként négy körmenetet tartani a község belterületén, ha mise van azon orgonálni és énekelni. A pályázatok *április hó 6-ig* a vásártúti plébániára küldendők. A választás *április 7-én* délután 3 órakor lesz. A személyes bemutatkozás és orgonálásban jártasság előny. Az állomás azonnal elfoglalandó. Vámosfalva (Pozsony m.) *Iskolaszék.* 310 2-2

Egri érseki megye.

Ostorosra (Borsod m., u. p. Eger) okleveles segéd-tanító kell, ki kántoriakban segít, előnyben részesül. Havi fizetés 30 korona. Ágyeműn kívül teljes ellátás. Értekezhetni *Gréger Endre* kántortanítóval. 307 2-2

A királdi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: új lakás kerttel. Kézpénz: 151 kor. 32 fillér; tandíj 40 korona. Szántóföld, rét, 14 méter tűzifa és párbér javadalmi jegyzőkönyv szerinti értéke 298 korona. Stóla 30 korona. Államsegély 285 korona s törzsfizetési-kiegészítés címén még kérelmezendő államsegélyből 196 korona. Királdi bányateleptől ideiglenes jövedelemképen 200 korona. Kötelessége díjlevél szerint. Felszerelt kérvények *április 7-ig* *Kericsky István* iskolaszéki elnöknel (Sajónémeti, p. Center) benyújtandók. Próbá Királdon *április 7-én* tíz órakor. 316 1-1

Besztercebányai egyházmegye.

Tuzsina (Nyitra m.) róm. kath. iskolájánál haláleset folytán megüresedett tanítónői állásra pályázat hirdettetik *április 17-ig*. Javadalma: 600 korona hitközségtől, 384 korona államsegély, ismétli iskolára 16 korona, kert fejében 10 kor., fa szükséglet szerint, lakás természetben. Német nyelv ismerete szükséges. Pályázatok főt. *Czeizel Ignác* iskolaszéki elnök címére küldendők. 314 1-1

Pécsi egyházmegye.

A dunaszekcsői róm. kath. Iskolaszék iskolájánál megüresedett osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: a hitközség pénztárából évi 600 kor. és a törvényes lakásbér és kertilletmény; államsegély címén 400 kor. Kötelessége a kijelölt osztályt vezetni, az

ismétlősöket kartársaival felváltva tanítani, a kántoriakban segédkezni. Választás *április 10-én*. Az állás azonnal elfoglalandó s azt a püspöki rendelet értelmében évközben csak kántortanítóvá való megválasztatása esetén hagyhatja el. Kántori oklevél szükséges; személyes megjelenés kívánatos. *Szandtner Antal* esp-plébános, iskolaszéki elnök. 315 1-2

A műcsi-i (Tolna m.) öt tanítós róm. kath. elemi népiskolához *április 3-ig* pályázat hirdettetik. Javadalma: két szoba s konyhából álló lakás s a községtől 400 kor., államsegélyből 600 korona. Kötelessége a kijelölt osztályt tanítani s a kántoriakban díjtalanul segédkezni. Kérvények *Major Károly* iskolaszéki elnök-höz küldendők. 323 1-1

Szepesi püspöki megye.

A kolinfalvai róm. kath. kántortanítói állomásra *április hó 12-ikére* pályázat hirdettetik. Az állomás jövedelme: I. Tanítói: 1. Kézpénz a hitközségtől 153 korona. 2. A szepesolaszi-i róm. kath. plébániától 50 kor. 3. A telkes gazdáktól 40 kor. 80 fillér; a zsellérektől 24 kor. 80 fillér. Az iskolai alap kamataiból 17 kor. 28 fillér. 5. Tandíj címén 9 korona 07 fillér. 6. Tüzelőfa házhoz szállítva 72 kor. 7. Segély az államtól. 8. Szabad lakás. II. Kántori: 1. 4.920 négyszög hold szántóföld haszonélvezete 14 korona 74 fillér. 2. Legelő 24 kor. értékben 3. 6 pozs. mérő rozs 36 kor. 6³/₄ pozs. mérő árpa 32 kor. 4. Stóla, Colleda, Offera 30 kor. Összesen 1000 kor. A tanító köteles a hittant és biblia történelmet is tanítani, amiért is okvetlenül a tót nyelv ismeretével kell bírnia. Pályázók szabályszerűen felszerelt, t. i. oklevéllel és keresztlevéllel, honossági, működési és erkölcsi bizonylattal, nemkülönb. nőtlen vagy házas állapotukat igazoló lelkészi bizonylattal ellátott és a kolinfalvai róm. kath. iskolaszékre címzett kérvényeiket főt. *Laczkó József* alesperes, kerületi tanfelügyelőhöz, zsigrai plébánoshoz adják be a fent jelzett határnapot megelőző napig. Dr. *Vajdovszky János* szepesolaszi-i esp-pléb. 322 1-3

Szombathelyi egyházmegye.

Borostyánkő (Vas m.) róm. kath. iskolaszéke a kántortanítói állásra *április 9-ig* pályázatot hirdet. Javadalma: jó lakás mellékhelyiségekkel és 289 m² konyha-kerttel. Terményekben 174 kor. 14 fillér, stóla és kézpénz államsegéllyel 966 kor. Fiókközségbe temetésekre fuvar. Tanterem fűtésére 2 öl tűzifa. Ha a harangozást és köznapi sekrestyei teendőket a választandó nem vállalja, főnti javadalomból 140 korona esedik. Kötelessége a díjlevélben. Kántori nyelv német. Szabályszerű kérvények a róm. kath. iskolaszék címére kéretnek. Választás *április 10-én*. Az állás választás után azonnal elfoglalandó. *Róm. kath. iskolaszék.* 319 1-2

Az ujkörtvelyesi (Vas m. posta: Ökörtvényes, szentgotthárdi járás) római, kath. kántortanítói állomás üresedésbe jövén, erre *április hó 5-re* pályázat nyitatták. A tisztán tanítói jövedelem: új lakás, kerttel, feküvéség, természetienyek, karo, fajarulék s egyéb szolgáltatmányok, készpénz, a 379 korona államsegéllyel és a 14 korona kántori jövedelemmel együtt 1000 korona. A díjlevél az iskolaszéki elnöknel megtekinthető. Ezért tartozik a mindennapi (átlag 40) és ismételő tanköteleseket vallásérkölesös oktatásban részesíteni, a kántoriakat (évi hat isteni szolgálat van) elvégezni. Ha gazdálkodni nem óhajt, a hitközség a földet s rétét szívesen veszi lérbe. Tannyelv: magyar-német. A kellően felszerelt kérvények április hó 4-ig bezarólag alulírott-hoz küldendők. Királyfalva (Vas m.), *Baumgartner Ferenc*, th. kanonok, esperes-plébános, iskolaszéki elnök.

313 1-1

A pinköci római, kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme 1400 korona. A kántoriak miatt szükséges tudnia horvátul. Választás *április 7-én*. Kellően felszerelt kérvények az iskolaszék címére küldendők p. Pusztaszentmihály (Vas m.)

325 1-2

Kisegítő római, kath. kántortanító kerestetik magyar közsébe két hónapra. Ajánkozások feltételekkel a római, kath. iskolaszékhez kajdaesra (Tolna m.) kéretnek.

326 1-1

Kántortanítói helyettes sürgösen kerestetik, ki utód is lehet. Teljes ellátás és havi 25 kor. *Boznár Károly* esperes, Tüti (Zala m., posta Gulács). 321 1-1

Helyettes tanítónőt hat hétre keres *Eberhardiné*, Toimamcsi. Díjazás: utiköltség, lakás, ételmezés és 40 korona. 320 1-1

Kántori teendőben teljesen ártas okleveles tanítót keresek. Fizetés havi 90 korona. *Köszeghy Antal*, Szank (Pest megye). 324 1-1

324 1-1

761 14-20
STAMPAY KATH. ÉNEK- ÉS IMAKÖNYVE,

(XVI. kiadás, 256 oldal, 24 old. kotta ingyen!) amely 30 és 50 filléres kötésekben kapható közből-káton (Esztergom m.), jövő évben **árcemelés nélkül bővítve lesz!**

VIZSGALAPOK

Horovitz Adolfinál Nagyszombatban a legújabb kiadásban magyar, egyvonalas és német vonalozással kaphatók, 100 drb K 120, cindap ingyen. Postadíj 1 kgr. 12 (120 drb) 30 fill., postacsomag (700 drb-ig) 2 75 fillér, 318-3

Aki még nem ismeri a Horovitz Adolfinál Nagyszombatban megjelent

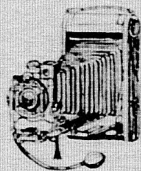
AZ ÚJ RAJZFÜZETEKET

hozzasson azonnal a mutványsorozatot. Természeti és használati tárgyak ábráiból fokozatos tanmenet szerint tervezte: **Nagy József**, 12 szám ára 10 fillér, tanítóknak 7 fillér. Mutványsorozat a hozzávaló vezérlőnappal együtt (Népiszkolai modern rajzkottatás 54 fillér) 130 korona előleges beküldése mellett (díjnyelvekben is) bérmentve. 317-3

Fényképezőgépek,

valódi párisi színházi látesövek és a világhírű Hensoldt-féle prizmás távcsöveket csekély havi törlesztésre szállítja

NOWOTNÝ J. Budapest, VI. k., Nagymező-u. 21.

Kerjen „F” jelű árjegyzéket. Nagy raktár fényképezési cikkekben. 41-III.

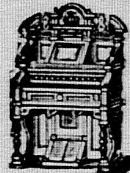

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 25/B (Tisztviselőtelep.)

Paddius harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanerőknek s lelkészeknek különös szalalékengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 98

Vetítőgépet az iskolának!

A Hollós-féle vetítő taneszközök műintézete kibocsájtotta **II. számú diaposzitiv jegyzéket** az iskoláknak készülő képeiről.

A sorozatokhoz paedagogusok írják a «Szövegek-könyveket». A vállalat paedagógiai irányítója **Moussong Geza**, fővárosi igazgató.

A körültekintő, szakszerű összeállítás dacára a Hollós-féle műintézet képei a legolcsóbbak, s mégis minden sorozathoz **díjtalanul** esatolják a megfelelő szövegek-könyvet.

Az iskolai oktatás élénkítésére és értékének emelésére igen fontosak a vetített képek. Olesóságánál fogva minden iskola beszerezheti. Kezelése egyszerű.

A vetítőgép ára 80—100 korona. A diaposzitivek darabja 1 korona.

Tessék jegyzéket kérni a **HOLLÓS-féle műintézettől**, Budapest, VII., Lövölde-tér 7. szám.

==== völde-tér 7. szám. ====

A katolikus közönségnek ajánljuk a Szent-István-Társulat imakönyveit:

Lelki kincstár. A leggyönyörűbb búcsuimák gyűjteménye. Könnyen olvasható öregbetűs kiadás. Díszes vászonkötésben. Ára ..... **2 korona.**

Dávid király zsoltárkönyve. Zengő magyar nyelven, perdülő versekben írta Kálmán Károly. A szép külsejű, vászonba kötött imakönyvnek ára ..... **2 korona.**

Kis Jézusom örömom. A gyermekek legkedveltebb imakönyve. Élhető harmat a zsenge lélekre. Szülő értékesebb ajándékot nem adhat gyermekének. A gyönyörű külsejű, díszes vászonkötésű, számtalan képekkel ékesített imakönyvecske ára ..... **50 fillér.**

Imák és elmélkedések.

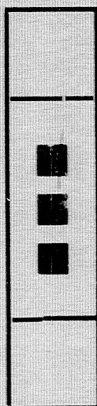
A szentatyák és jelesebb egyházi írók műveiből összeállította

Flavigny grófnő.

Az eredeti után átdolgozta

Gubicza István.

Alakja 14×9 cm. Ára szép vászonkötésben **4 korona**, bőrkötésben vörösmetszéssel **6 korona**, párnázott borjübőrkötésben arany Metszéssel **10 korona.**

■ KIS IMAKÖNYV ■

Az ezen cím alatt megjelenő imakönyv 5 1/2×4 cm. nagyságú miniatúr alakja folytán bármely kis helyen — mellényzsebben, keztyűben — elfér. Szép, válogatott imatartalma, csinos kiállítása, izléses kötései, olcsó árai a legjobban ajánlják. Tartalma felnőttek és fiatalok számára egyaránt alkalmas.

14 különféle kötésben kapható. Ára vászonkötésben **80 fillér**, bőrkötésben **1 korona 20 fillér**, **1 korona 40 fillér**, **1 korona 50 fillér** és **1 korona 60 fillér.**

ÜDVÖZLÉGY MÁRIA!

Imakönyv

a boldogságos Szűz tiszteletére.

Írta: dr. Walter Gyula.

Nyolcadik, újból átnézett és bővített kiadás. Vászonkötésben vörösmetszéssel **2 korona 40 fillér.** Szébb kötésekben is kapható.

HITVALLÓ

Katholikus imakönyv

a művelt férfiközönség részére.

Alakja 13×9 cm. Következő kötésekben és arakon kapható: Vászonkötésben **3 korona**, bőrkötésben vörösmetszéssel **4 korona**, arany Metszéssel **4 korona 60 fillér**, chagrinbőrkötésben **6 korona**, párnázott bőrkötésben **7 korona**, finom Saffianbőrkötésben **8 korona.**

Megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, Szentkirályi-u. 28. sz.

HARMÓNIAUMOK.

A gyönyörű hang, melyet a világűrű és elismert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmeszereszele elvárású, önmagának zeng dícséretet. Pedalos harmóniumok orgona méretekben. Ezen általános elismert remek műveket docsát ki

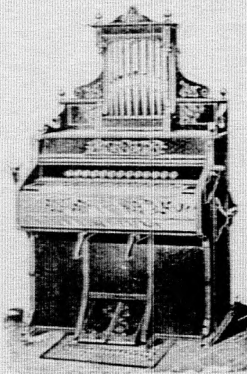
STOWASSER JÁNOS

es. és kir. udvari szállító.

Első magy. villanyerőre berendezett hangszergyár
BUDAPEST

II. Lanchid-u. 5. = Gyar: Öntőház-u. 3.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára

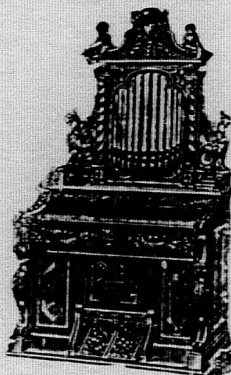

Továbbá ajánlja saját gyárában készült elismert kiváló minőségű összes húros, vonós és fuvós hangszereit. Saját találmányú (Rákóczi) Türogtató általános elismert legjobb, soló hangszere általánosan konstruáltak. Iskolavai 95 fittől felfele.

Hangfokozó gerenda, mely által bárm. hegedű, gordonka, beillesztése után sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer. Biztos siker.

Tanérőknek kedvezmény

Arjegyék minden egyes hangszerről külön kívánatra bérment. küldetik.

Előrendő légozívó-rendszerű harmóniumok specialis beszerzési forrása
— Monarchiában. —

Elismert elsőrangú műre-
mek csak a Zimmermann-féle

HARMÓNIAUMOK.

Ausztria-Magyarországi képviselője:

Hörl Nándor, Pozsony,
Ventur-utca 24. szám.

ARJEGYZÉK INGYEN.

Főtiszt. papság és tanároknak részletfizetésre. Üzletek: Lipcse, Szt-Pétervár, Moszkva, Riga és Londonban.

NÉPISKOLAI CIMTÁBLÁK

45×60 cm. nagyságban, rendkívül tartós, ölmozott acélbádoglemezből, fehérzománc alapfestéssel, fekete nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címerrel ellátva darabonként 10 koronaért megrendelhetők. ♦♦♦♦♦

← 45 cm. →

kint 10 koronaért megrendelhetők. ♦♦♦♦♦

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv.-társ.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 B. sz.
Bármely más felirat jutányos áron megrendelhető.

278

VIZSGALAP

Kitünő minőségű magyar gyártmány. Magyar, német vagy dictandó vonalozás. — 100 darab 90 fillér. 1000 darab 8 korona 40 fillér.

Porto 100 darabig 30 fillér. 100—800 darabig 72 fillér, ha a pénz előre beküldetik.

ÚJ TANTERV SZERINTI RAJZFÜZET

— Minta nélkül 16 lap csinos fedelben 100 darab 6 korona. —

INGUSZ J. és FIA könyvkiadóhivatala ARAD

Főüzlet: Andrassy-ter 16. szám. — Fióközlet: Weitzer János-utca.

Kérjük rendelésnél okvetlenül a „Népnevelő“-re hivatkozni!

105 2-5